

Verslag afzonderlijke boekhouding verslagjaar 2017

artikel 43 lid 9 Elektriciteitswet
artikel 32 lid 11 Gaswet

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	3
2.	Financieel verslag N.V. RENDO	4
2.1	Balans	4
2.2	Winst- en verliesrekening.....	5
2.3	Toelichting op verslag afzonderlijke boekhouding.....	6
2.4	Toelichting op de balans voor winstbestemming	8
2.5	Toelichting op de winst- en verliesrekening.....	10
3.	Overzicht afgesloten contracten	13

1. Inleiding

Naast het commerciële jaarverslag van N.V. RENDO (hierna: RENDO), dient RENDO op grond van artikel 43 Elektriciteitswet en artikel 32 Gaswet een verslag van de afzonderlijke boekhouding te publiceren. Met voorliggend verslag voldoet RENDO aan deze verplichting. Het verslag afzonderlijke boekhouding is naar de Autoriteit Consument & Markt (hierna: ACM) verzonden en tevens gepubliceerd op de website www.rendonetwerken.nl.

Het verslag afzonderlijke boekhouding is opgesteld aan de hand van de regulatorische gegevens die jaarlijks worden verstrekt aan de ACM inzake investeringen, kosten en opbrengsten. Deze regulatorische gegevens zijn vastgesteld conform de "Regulatorische Accountingregels 2016/2017 (hierna: RAR 2016/2017), ACM heeft deze standaard voor financiële verslaggevingsregels vastgesteld zodat binnen de sector uniforme waarderingsgrondslagen worden toegepast. Daar waar de RAR 2016/2017 niet in voorziet, heeft RENDO Titel 9 Boek 2 BW toegepast.

Er is geen accountantscontrole toegepast op het verslag afzonderlijke boekhouding. De brongegevens zijn tevens gehanteerd voor het commerciële jaarverslag van N.V. RENDO en de CODATA-module Reguleringsdata 2017, beide zijn voorzien van een goedgekeurde controleverklaring.

De aan ACM verstrekte regulatorische gegevens vormen -tezamen met de gegevens van de andere netbeheerders- de input voor het model waarmee ACM de zogenaamde X-factor berekend, ofwel de efficiencyverandering die voor een netbeheerder geldt. Met behulp van de X-factor wordt voor elke netbeheerder de jaarlijks toegestane inkomsten vastgesteld. Vanuit de toegestane inkomsten worden -met inachtneming van eventuele nacalculaties, CPI en Q-factor- met behulp van de vastgestelde rekenvolumes, de maximale tarieven vastgesteld.

Segmentatie

Op de balans is de vaste activa gesegmenteerd naar de gereguleerde domeinen op basis van de vastgestelde Gestandaardiseerde ActivaWaarde (hierna: GAW). Vanaf 2013 is de vaste activa uitgebreid met de niet-gereguleerde activiteiten.

Op de winst- en verliesrekening zijn de baten en lasten gesegmenteerd naar de gereguleerde domeinen en spanningsniveau respectievelijk afnemerscategorie, onder meer conform de systematiek van de Tarievencode Elektriciteit en Tarievencode Gas. Vanaf 2013 is de winst- en verliesrekening uitgebreid met de baten en lasten van niet-gereguleerde activiteiten.

2. Financieel verslag N.V. RENDO

2.1 Balans

(bedragen x € 1000,-)

	Noot	2017	2016
Actief			
Vaste activa	1	193.467	200.203
		193.467	200.203
Vlottende activa	2	4.019	-
		197.486	200.203
Passief			
Eigen vermogen			
Overige reserves	3	136.079	145.275
Voorzieningen	4	907	951
Langlopende schulden	5	60.500	50.500
Kortlopende schulden	6	-	3.476
		197.486	200.202

2.2 Winst- en verliesrekening

(bedragen x € 1000,-)

	Noot	2017	2016
Netto omzet	7	29.978	29.564
Inkoop energie	8	2.470	2.697
Brutomarge		27.509	26.867
Directe kosten	9	5.662	5.071
Indirecte kosten	10	3.125	3.022
Afschrijvingen	11	14.216	13.790
Desinvesteringen	12	120	
Som der bedrijfslasten		23.124	21.883
Bedrijfsresultaat		4.385	4.984
Vermogenskosten	13	8.186	7.323

Het onderhanden werk, de geactiveerde productie en de vermogenskosten zijn onderdeel van de commerciële bedrijfskosten, deze kosten zijn conform de RAR 2016/2017 geen onderdeel van de OPEX. De kosten die overblijven vormen de basis voor de gereguleerde OPEX.

2.3 Toelichting op verslag afzonderlijke boekhouding

Algemeen

In het verslag afzonderlijke boekhouding zijn de benamingen toegepast die in de bedrijfstak gebruikelijk zijn.

Activiteiten

De activiteiten van RENDO bestaan voornamelijk uit aan het energienetwerk gerelateerde werkzaamheden zoals aanleg en beheer van elektriciteits- en aardgasdistributienetten.

Groepsverhoudingen

N.V. RENDO maakt deel uit van een groep rechtspersonen met N.V. RENDO Holding aan het hoofd. De volgende groepsmaatschappijen behoren op 31 december 2017 tot N.V. RENDO Holding:

- RENDO Beheer B.V.
- N.V. RENDO
- N-TRA B.V.
- Enavi B.V.
- RE-NET B.V.
- RE-NET Hoogeveen B.V.
- RENDO Duurzaam B.V.

Algemene grondslagen voor de opstelling van het verslag afzonderlijke boekhouding

Het verslag afzonderlijke boekhouding is opgesteld op basis van regulatorische gegevens met in achtneming van de RAR 2016/2017. Daar waar de RAR 2016/2017 niet in voorziet is Titel 9 Boek 2 BW toegepast.

Omrekening van vreemde valuta's

Vorderingen, schulden en verplichtingen in vreemde valuta's worden omgerekend tegen de koers per balansdatum. Transacties in vreemde valuta's gedurende de verslagperiode worden in het verslag afzonderlijke boekhouding verwerkt tegen de koers die geldt op de datum van de transactie. De uit de omrekening per balansdatum voortvloeiende koersverschillen worden opgenomen in de winst- en verliesrekening.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Vaste activa

De GAW is gewaardeerd tegen de geïndexeerde waarde verminderd met de cumulatieve geïndexeerde afschrijvingen en -indien van toepassing- met bijzondere waardeverminderingen. Ontvangen bijdragen inzake investeringen worden hierop in mindering gebracht. De vaste activa van de overige activiteiten is nominaal weergegeven.

Algemeen

Kosten voor periodiek groot onderhoud worden ten laste gebracht van het resultaat op het moment dat deze zich voordoet.

Vorzieningen

Er vindt conform RAR 2016/2017 geen vorming van de voorziening dubieuze debiteuren plaats.

Langlopende schulden

Opgenomen rentedragende leningen en schulden worden gewaardeerd op de geamortiseerde kostprijs, welke hier gelijk zijn aan de nominale waarde.

Grondslagen resultaatbepaling**Algemeen**

Tenzij anders wordt vermeld, hebben de verantwoorde baten en lasten betrekking op het verslagjaar.

Netto omzet

Onder netto omzet wordt verstaan de opbrengst van de in het verslagjaar verleende (niet-) gereguleerde diensten. Opbrengsten van diensten worden opgenomen naar rato waarin de diensten zijn verricht. De kostprijs van deze diensten wordt aan dezelfde periode toegerekend.

2.4 Toelichting op de balans voor winstbestemming

Noot 1) Vaste activa (bedragen x € 1.000,-)

	Gas Transport	Gas Aansluitingen	Gas Meetdienst	Elektra Transport	Elektra Aansluitingen	Elektra Meetdienst	Overige Activiteiten *	Totaal
Waarde per 1 januari 2017	147.447	13.308	4.677	26.197	5.693	1.835	1.097	200.254
CPI (indexering)	295	27	7	52	11	4	-	396
Investerings	2.181	449	1.705	1.842	287	691	(1)	7.154
Afschrijvingen	9.151	628	561	3.029	582	205	60	14.216
Desinvesteringen			75			45		120
Waarde per 31 december 2017	140.771	13.156	5.753	25.063	5.409	2.279	1.036	193.467

*De vaste activa 'overige activiteiten' is in tegenstelling tot de gereguleerde activiteiten nominaal weergegeven.

Noot 2) Vlottende activa** (bedragen x € 1.000,-)

	2017	2016
Stand per 1 januari	-	-
Mutaties	4.019	-
Saldo per 31 december	4.019	-

Noot 3) Eigen vermogen (bedragen x € 1.000,-)

	2017	2016
Saldo per 31 december	136.079	145.275

Noot 4) Voorzieningen (bedragen x € 1.000,-)

Voorziening Dubieuze debiteuren	2017	2016
Saldo per 1 januari	724	862
Toevoegingen	-	-
	724	862
Onttrekkingen	49	137
Saldo per 31 december	676	724

Voorziening Personeelsbeloningen	2017	2016
Saldo per 1 januari	227	223
Toevoegingen	14	10
	240	233
Onttrekkingen	(34)	(31)
Niet gereguleerd	25	25
Saldo per 31 december	231	227
Saldo voorzieningen per 31 december	907	951

De voorzieningen zijn overwegend langlopend van aard.

Noot 5) Langlopende schulden (bedragen x € 1.000,-)

Schulden aan kredietinstellingen	2017	2016
Stand per 1 januari	60.500	63.000
Toevoegingen	10.000	7.500
	70.500	70.500
Aflossingen	10.000	10.000
Saldo per 31 december	60.500	60.500
Aflossingsverplichting volgend boekjaar	-	10.000
Balans langlopende schulden	60.500	50.500

Het saldo met een looptijd tussen 1 en 5 jaar bedraagt € 26.500, het saldo met een looptijd langer dan 5 jaar bedraagt € 34.000.

Noot 6) Kortlopende schulden** (bedragen x € 1.000,-)

	2017	2016
Stand per 1 januari	3.476	367
Aflossingsverplichting	-	-
	3.476	367
Overige mutaties	3.476	(3.109)
Saldo per 31 december	-	3.476

** ACM veronderstelt dat de vlottende activa en kortlopende schulden aan elkaar gelijk zijn. Omdat de praktijk afwijkt van het veronderstelde, wordt in het verslag afzonderlijke boekhouding de vlottende activa en kortlopende schulden gesaldeerd. Afhankelijk van de uitkomst (positief of negatief) wordt het resultaat opgenomen als vlottende activa of kortlopende schulden. Het betreffen hier o.a. de posten voorraden, onderhanden projecten, vorderingen, liquide middelen, handelscrediteuren, overlopende passiva etc.

2.5 Toelichting op de winst- en verliesrekening

Noot 7) Netto omzet (bedragen x € 1.000,-)

	Totaal	Gas Transport	Gas Aansluiting	Gas Meetdienst	Elektra Transport	Elektra Aansluiting	Elektra Meetdienst	Overige Activiteiten
Kleinverbruik en Profiel grootverbruik		12.549	3.063	2.257				
Grootverbruik telemetrie		693	19					
Laagspanning					6.052	968	930	
Middenspanning					2.897	125		
Overige activiteiten								424
	29.978	13.242	3.083	2.257	8.950	1.093	930	424

Met uitzondering van de overige activiteiten betreft het de omzet van de transportdienst, de gereguleerde periodieke aansluitvergoeding en kleinverbruik meettarieven inclusief overige opbrengsten zoals opgegeven in de CODATA-module Reguleringsdata 2017.

Noot 8) Inkoop energie (o.a. netverliezen) (bedragen x € 1.000,-)

Inkoop transport bij regionale netbeheerder(s)	Elektra Transport
Laagspanning	1.001
Middenspanning	1.123
	2.124

Inkoop energie en vermogen	Elektra Transport
Laagspanning	316
Middenspanning	30
	345
	2.470

Inkoop energie vindt plaats op totaalniveau en is voor het verslag afzonderlijke boekhouding toegerekend aan de netvlakken.

Noot 9) Directe kosten (bedragen x € 1.000,-)

	Totaal	Gas Transport	Gas Aansluiting	Gas Meetdienst	Elektra Transport	Elektra Aansluiting	Elektra Meetdienst	Overige Activiteiten
Kleinverbruik en Profiel grootverbruik		1.729	761	824				
Grootverbruik telemetrie		160	4					
Laagspanning					1.135	281	350	
Middenspanning					325	24		
Overige activiteiten								69
	5.662	1.889	765	824	1.461	305	350	69

De directe kosten zijn rechtstreeks geboekt op exploitatieprojecten.

Noot 10) Indirecte kosten (bedragen x € 1.000,-)

	Gas	Gas	Gas	Elektra	Elektra	Elektra	Overige
Totaal	Transport	Aansluiting	Meetdienst	Transport	Aansluiting	Meetdienst	Activiteiten
Kleinverbruik en Profiel grootverbruik	756	556	542				
Grootverbruik telemetrie	6	1					
Laagspanning				511	156	360	
Middenspanning				185	18		
Overige activiteiten							36
3.125	762	557	542	695	174	360	36

De indirecte kosten zijn de resultaten van de kostenplaatsen en op basis van kostenallocatie verdeeld over de verschillende disciplines en netvlakken.

Noot 11) Afschrijvingen op vaste activa (bedragen x € 1.000,-)

	Gas	Gas	Gas	Elektra	Elektra	Elektra	Overige
Totaal	Transport	Aansluiting	Meetdienst	Transport	Aansluiting	Meetdienst	Activiteiten
Kleinverbruik en Profiel grootverbruik	7.689	626	561				
Grootverbruik telemetrie	1.463	2					
Laagspanning				2.384	575	205	
Middenspanning				644	7		
Overige activiteiten							60
14.216	9.151	628	561	3.029	582	205	60

De afschrijvingen van de gereguleerde activiteiten zijn bepaald conform de RAR 2016/2017. De afschrijvingen van de overige activiteiten zijn bepaald op basis van commerciële afschrijvingstermijnen.

Noot 12) Desinvesteringen op vaste activa (bedragen x € 1.000,-)

	Gas	Gas	Gas	Elektra	Elektra	Elektra	Overige
Totaal	Transport	Aansluiting	Meetdienst	Transport	Aansluiting	Meetdienst	Activiteiten
Kleinverbruik en Profiel grootverbruik			75				
Grootverbruik telemetrie							
Laagspanning							45
Middenspanning							
Overige activiteiten							
120			75				45

De desinvesteringen van het meetdomein zijn bepaald conform de RAR 2016/2017. Aangezien voor de meetdienst nog onbekend is op welke wijze desinvesteringen worden verwerkt in de margebesluiten is de aanname gedaan dat deze worden verwerkt conform Titel 9 Boek 2 BW.

Noot 13) Veronderstelde vermogenskosten

Vermogenskosten zijn een vergoeding voor de verschaffers van zowel vreemd vermogen (rente) als eigen vermogen (winst). De veronderstelde vermogenskosten worden berekend door de GAW te vermenigvuldigen met de WACC. De WACC is het door ACM vastgestelde redelijk rendement.

Voor de transport- en aansluitdienst is de reële WACC vastgesteld op 4,2%. Aangezien voor de meetdienst de WACC voor 2017 achteraf wordt vastgesteld is de aanname gedaan dat de WACC 2017 (4,2%) die voor de transport- en aansluitdienst is vastgesteld in het herstelmethodebesluit 2017-2021, gehanteerd kan worden.

De vermogenskosten van de overige activiteiten zijn berekend middels toepassing van een nominale WACC van 10%.

3. Overzicht afgesloten contracten

RENDO heeft geen contracten met een contractwaarde groter dan € 4.500.000,- afgesloten.